Nr. 13 (Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.) Lwów, środa 19 stycznia 1938 Rok 128

# GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

**Ceny prenumeraty:**

We Lwowie bez doręczenia do domu . . mies. zł. 2·—, kwart. 6·—
z dostawą do domu . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Zagranicą . mies. zł. 5·—, kwart. 15·—

Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17.
Konto PKO Lwów № 504.044.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.

Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

CENA NUMERU 10 gr.



## O SZKOŁĘ DLA POLAKÓW ZAGRANICĄ.

Pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego, Marszałka Edwarda Rydza Śmigłego i J. Em. Prymasa Polski ks. Kardynała dr. Augustyna Hlonda odbędzie się w dniach od 15 stycznia do 15 lutego br. na terenie całego Państwa zbiórka na fundusz szkolnictwa polskiego za granicą.

O tym, że czwarta część narodu polskiego przebywa poza granicami kraju, rozrzucona po całym świecie, o tym, że Polaków spotyka się w najbardziej od dalonych jego zakątkach, że i w Afryce i w Azji i nawet na tak dla nas egzotycznych Hawajach mieszkają polskie rodziny, że w Ameryce i w krajach europejskich są wielkie zbiorowiska polskie — wiedzą już wszyscy.

Ale przecież tamta ośmiomilionowa rzesza Polaków potrzebuje pomocy i oparcia, musi odczuwać, że za nią stoi Ojczyzna, a ścisła łączność z nimi i stała współpraca nie będzie też bez znaczenia politycznego i gospodarczego dla kraju. Ci ludzie poza granicami Ojczyzny, to mocne, twarde charaktery, odporne na wpływy obce, przywiązane szczerze i głęboko do kraju. Wszędzie gdzie tylko zgrupowani są w większej kolonii, łączą się w polskie organizacje, starają się o łączność z krajem, marzą o polskiej szkole. Musimy im w tym dopomóc. Społeczeństwo nasze odnosi się do nich bardzo życzliwie i z gorącą sympatią, ale tu nie trzeba pięknych frazesów i haseł, ale czynnej pomocy dla tych, z którymi jesteśmy jednej krwi. I właśnie taki stały kontakt i realną współpracę z Polakami zagranicą prze prowadza Towarzystwo Pomocy Polonii Zagranicznej, które za jedno z najważniejszych swych zadań postanowiło sobie akcję na rzecz szkolnictwa polskiego wśród naszych rodaków w dalekim świecie.

Nie ulega chyba dla nikogo wątpliwości, że sprawa utrzymania polskości wśród Polaków, mieszkających stale za granicą, jest sprawą wagi pierwszorzędnej. Milionom Polaków zagranicznych grozi wciąż wynarodowienie, które najczęściej rozpoczyna się w młodym pokoleniu. Ile razy daje się słyszeć skarga wychodźców za granicą: „My jesteśmy Polakami, ale czy nasze dzieci będą... tego nie wiemy".

Jest jeden sposób utrzymania polskości na obcej ziemi: zapewnić dzieciom emigrantów polskich polską szkołę. Francja posiada w tej chwili 500 tysięcy Polaków, a tylko 29 tysięcy dzieci pobiera naukę języka polskiego. W Belgii na 16 tysięcy emigrantów 1.600 dzieci uczy się po polsku. Stany Zjednoczone z ich 4 i pół milionami Polaków mają 345 tys. dzieci w szkołach polskich. W Kanadzie z 150 tys. emigrantów polskich 1.600 dzieci uczy się po polsku. W Argentynie na 60 tys. emigrantów zaledwie 300 dzieci chodzi do polskich szkół.

W sumie kształci się w szkołach polskich zaledwie 5 proc., naukę języka polskiego pobiera 30 proc., a reszta 65 proc. nie ma możności uczenia się własnej mowy i siłą rzeczy musi się wynarodowić.

Najważniejszą jest ta akcja dla Polaków, mieszkających w państwach przygranicznych, gdzie cyfry są równie smutne, jak w państwach od Polski dalekich. W Niemczech na 1 miln. 300 tys. Polaków, na 150 tys. dzieci tylko 5 proc. korzysta z nauki języka polskiego. 160.000 Polaków w Czechosłowacji woła wielkim głosem o szkoły. W Rumunii na 80.000 Polaków tylko 1.200 dzieci uczy się po polsku. W Sowietach z ich 800.000 Polakami odczuwa się zupełny brak polskich szkół. To samo dzieje się na Łotwie i w Litwie, gdzie na 200.000 polskiej ludności około tysiąca dzieci chodzi do szkoły polskiej.

Przed dwudziestu laty wywalczyliśmy dla kraju własną szkołę ostrzami bagnetów. Uczynił to solidarny wysiłek najlepszych synów Polski. Obecnie trzeba nam własnej szkoły dla miliona polskich dzieci zrodzonych na obcej ziemi. Bagnet do tego niepotrzebny. Skutecznie zastąpi go pieniądz. A ponieważ łatwiej grosz ofiarować niż walczyć bagnetem, przeto w tej walce nie powinno zabraknąć żadnego obywatela kraju.

Miesiąc zbiórki na fundusz szkolnictwa polskiego za granicą powinien przynieść jak najlepsze rezultaty. Powinien być okresem serca i ofiarności dla naszych „dalekich ale bliskich".

Bul.

## Chautemps tworzy gabinet.

**Paryż, 18. 1. (PAT).** Chautemps podjął się misji utworzenia gabinetu.

**Paryż, 18. 1. (PAT).** Chautemps opuścił Pałac Elizejski o godz. 12. Zapytany przez dziennikarzy oświadczył, iż podjął się misji ponownego tworzenia gabinetu.

W dalszym ciągu powiedział Chautemps: „Dołożę wszelkich wysiłków, aby doprowadzić do końca mą misję. Leon Blum podczas usiłowań utworzenia rządu rzucił myśl rozszerzenia Frontu Ludowego na płaszczyźnie narodowej. Zamiar ten nie mógł być przez niego zrealizowany, sądzę jednak, iż należy się go trzymać, przy równoczesnym utrzymaniu koncepcji na zasadzie której utworzony został mój poprzedni gabinet, a która polega na zgrupowaniu maksimum dobrej woli Francuzów około zasad uznanych przez powszechne głosowanie. Rozumiem w pełni konieczność zakończenia możliwie najszybciej kryzysu gabinetowego. Uważam jednak, iż w obecnym wypadku konieczność ta jest mniejsza, gdyż władzę sprawuję przejściowo ja i moi koledzy z których niektórzy mają wszelkie szanse wejścia do nowego gabinetu. Przed niewielu dniami — zakończył Chautemps — zredagowałem zasady pokoju społecznego. Obecnie zamiarem moim jest przedłożyć parlamentowi zasady pokoju politycznego".

### KONTURY NOWEGO GABINETU FRANC. OPARTE BĘDĄ NA KONCEPCJI BLUMA.

**Paryż, 18. 1. (PAT).** Po konferencji z Heriotem Chautemps udał się do siedziby reprezentacji parlamentarnej i komitetu wykonawczego partii radykałów społecznych, gdzie przedstawił warunki, w jakich przyjął misję tworzenia gabinetu i rezultaty swych dotychczasowych rozmów. Chautemps przedstawił następnie wytyczne, jakimi kierować się będzie przyszły gabinet, oparty o zasady i większość Frontu Ludowego.

Chautemps zamierza podtrzymać zamiar Bluma rozszerzenia podstaw Frontu Ludowego do granic Frontu Narodowego.

### POWODY REZYGNACJI BLUMA.

**Paryż, 18. 1. (PAT).** Wczoraj popołudniu zebrała się socjalistyczna grupa parlamentarna celem wysłuchania wyjaśnień Bluma w sprawie okoliczności, które zmusiły go do zrezygnowania z misji tworzenia gabinetu. Oświadczył on, iż musiał poniechać zamiar stworzenia rządu Zjednoczenia Narodowego, zgrupowanego około Frontu Ludowego, gdyż szereg osobistości politycznych, należących do centrum odmówiło swego współudziału w rządzie, jeśli nie weźmie w nim również udziału grupa Federacji Republikańskiej. Z tą grupą jednak odmówili współpracy przedstawiciele skrajnej lewicy.

## Meksyk broni się przed napływem Żydów.

**Meksyk, 18. 1. (PAT).** We wszystkich dziennikach ukazało się obwieszczenie urzędowe, wzywające mieszkańców Meksyku do wskazania władzom tych cudzoziemców, którzy wbrew ustawom imigracyjnym przebywają w kraju i wykonywują czynności handlowe, niezwiązane z eksportem. Rząd wydał to zarządzenie, aby zahamować przypływ niepożądanego elementu żydowskiego.

### WIZYTA MIN. LLOYDA W BERLINIE.

**Berlin, 18. 1. (PAT).** W bieżącym tygodniu przybędzie do Berlina na zaproszenie premiera Goeringa angielski podsekretarz stanu spraw wewnętrznych Lloyd celem zwiedzenia niemieckich urządzeń przeciwlotniczych na terenie całej Rzeszy, a przede wszystkim w Berlinie.

## Polityka zagraniczna Sowietów na sesji rad Związku i Narodowości Z. S. S. R.

**Moskwa, 18. 1. (PAT).** Na wczorajszej sesji łącznej rady związku i rady narodowości przyjęto deklarację premiera Mołotowa o złożeniu pełnomocnictw rządowych, wyrażono mu votum zaufania i polecono przedstawić listę nowego rządu. Przy tym punkcie porządku dziennego wygłosili przemówienia: Zdanow, Bagirow, Przedstawiciel Azerbejdżanu i Kosior.

Zdanow, omawiając działalność Komisariatu spr. zagr., zaatakował konsulów niektórych państw w Leningradzie i zażądał unormowania stosunków konsularnych na podstawie wzajemności. Zdanow domagał się zdecydowanego stanowiska dyplomacji sowieckiej wobec Japonii i Mandżukuo, atakując w ostrych słowach politykę obu tych państw. Omawiając stosunki sowiecko-francuskie, Zdanow oświadczył, iż nie rozumie, dlaczego Francja, z którą Związek sowiecki pozostaje w bliskich i przyjacielskich stosunkach i z którą zawarł pakt wzajemnej pomocy, pozwala na swoim terytorium na istnienie organizacyj, skierowanych przeciwko Z. S. R. R. Musimy zapytać Francję — mówił Zdanow — czy pakt wzajemnej pomocy istnieje, czy nie istnieje.

Następne łączne posiedzenie Rady związku i Rady narodowościowej odbędzie się 19 bm. o godz. 14-tej.

### PREZYDIUM RADY Z. S. S. R.

**Moskwa, 18. 1. (PAT).** Na łącznym posiedzeniu rady związku i rady narodowej dokonano wyboru prezydium najwyższej rady Z. S. R. R.

**Przewodniczącym prezydium został Kalinin.**

Wśród 11 zastępców przewodniczącego prezydium znajdują się przedstawiciele 11 republik związkowych. Są to osobistości drugorzędne i mało znane.

W skład 24 członków prezydium najwyższej rady Z. S. R. R. weszli m. in. **Stalin**, Beria, Bluecher, Budiennyj, Zdanow, Kosarew, Krupska i Sidorow.

## Nastroje przed sesją Rady Ligi Nar.

**Citta Del Vaticano, 18. 1. (PAT).** „Osservatore Romano" omawiając zbliżającą się sesję Ligi Narodów, która — zdaniem pisma — stanie wobec doniosłego problemu, aby dać Lidze Narodów nowy impuls i nowe orientacje, zdolne podnieść podupadły prestiż Ligi Narodów, pisze, że projektowana deklaracja francusko - angielska na rzecz zbiorowego bezpieczeństwa spotkała się z zastrzeżeniami w kołach przyjaciół Ligi Narodów, czego wyrazem było stanowisko genewskiego „Tribune des Nations". Stwierdziwszy z kolei, że wydarzenia w Hiszpanii i na Dalekim Wschodzie nie przyniosły instytucji genewskiej żadnego sukcesu, „Osservatore Romano" uważa, że po ostatniej wrześniowej sesji Ligi Narodów trzy państwa zajęły stanowisko w sensie, sprzeczny m z interesami Ligi Narodów. Włochy opuściły Genewę, Niemcy oświadczyły, że nigdy do niej nie powrócą, Szwajcaria zastrzegła się przeciw udziałowi w stosowaniu art. 16 paktu Ligi. W tym samym duchu wypowiedział się polski minister spr. zagran. Beck. Nowy rząd rumuński uchodzi za gabinet zorientowany znacznie mniej ligowo niż jego poprzednicy.

### PROTEST WŁAŚCICIELI KOPALŃ W ANGLII.

**Londyn, 18. 1. (PAT).** Związek właścicieli kopalń węgla w W. Brytanii zwołał na przyszły czwartek do Londynu wielkie zebranie protestacyjne przeciwko propozycji połączenia kopalń węgla, zawartej w projekcie nowej ustawy węglowej. W zebraniu tym weźmie udział 400—500 dyrektorów i prezesów kopalń węgla z całego kraju.

Właściciele kopalń liczą na to, że podejmując kampanię przeciwko nowej propozycji łączenia kopalń skłonią inne gałęzie przemysłu do wszczęcia walki przeciwko samej zasadzie przymusowego łączenia przedsiębiorstw przemysłowych.

### JUGOSŁAWIA LICZY 15 MILIONÓW MIESZKAŃCÓW.

**Białogród, 18. 1. (PAT).** Według ostatnich danych z końca 1937 r., ilość mieszkańców Jugosławii wynosi 15 milionów 173 tysięcy 608, podczas gdy w r. 1929 wynosiła 11 miln. 984.911.

# Wiadomości bieżące.

**18**
**STYCZNIA 1938**

**Wtorek**
Pryski
Jutro: Henryka
Wschód słońca 7·36
Zachód „ 15·57

**TEATR WIELKI.**
Wtorek godz 19.30 „Staroświecka idylla"
Środa godz 19.30 „Staroświecka idylla".
Czwartek godz. 20 Ignacy Friedman koncert fortepianowy.

**TEATR ROZMAITOSCI.**
Wtorek godz 19.30 „W perfumerii".
Środa godz. 19.30 „W perfumerii".
Czwartek godz. 19.30 „W perfumerii".

**KINOTEATRY.**
APOLLO. „Z miłości dla ciebie".
CASINO: „Życie ulicy".
CHIMERA: „Burzliwa młodość".
EUROPA: „Jej największy błąd".
KOPERNIK: „Książę i żebrak".
MUZA: „Ziemia błogosławiona"
PALACE: „Premiera" z Zarą Leander.
PAX: „Piętro wyżej"
RAJ: „Czar cyganerii".
RIALTO: „Zabronione szczęście".
SWIT: „Detektyw z Honolulu" i „Czarny anioł".
STYLOWY: „Trójka hultajska" i rewia.
TON: „Promienie zagłady".
UCIECHA: „Walka z sobowtórem" oraz rewia.

— **Nowa premiera Teatru Wielkiego.** — Dziś wiecz Teatr W. wystąpi z premierą sezonu, prapremierą na scenach polskich, komedia p. t. „Staroświecka idylla" H. M. Harwooda, w przekładzie F Sobieniowskiego. Akcja rozgrywa się w domu profesora uniwersytetu londyńskiego, i rozwija się w skondensowanym skrócie starcia poglądów pomiędzy starszym i młodszym pokoleniem. Obsadę premiery, którą teatr lwowski po raz pierwszy wprowadza na scenę polską, tworzą: Ankwicz-Szyjkowska, Zielińska, Zmijewska, Borowski, Guttner, Staszewski, Szymański, Nawrocki, Nieprzewski. Reżyseria H. Szletyńskiego, nowa oprawa dekoracyjna M Różańskiego.

— **Jubileuszowe 25-te przedstawienie „W perfumerii" w Teatrze Rozmaitości.** Dziś wiecz. w Teatrze Rozm. dane będzie jubileuszowe 25-te przedstawienie doskonałej współczesnej komedii „W perfumerii" w obsadzie: Górska, Kipeniówna, Paszkowska, Baryka, Bojanowski, Kalinowski, Leliwa, Machalski, Madaliński, Przystawski, w reżyserii J. Szyndlera. Dochód z przedstawienia przeznaczony na cele T. O. M. Bilety po cenach zniżonych w kasach przedsprzedaży, wieczorem w Teatrze R. Abon. 10.

— **Ignacy Friedman, światowej sławy** pianista wystąpi tylko raz ze swoim mistrzowskim koncertem w Teatrze W. we czwartek 20 b. m. o 8 wiecz. z bogatym programem najcelniejszych utworów tej miary kompozytorów, jak: Mozart, Gluck, Hummel, Bach, Busoni, Chopin, Schumann. Zapowiedź rewelacyjnego koncertu wzbudziła niezwykłe zainteresowanie, czego dowodem wykupienie znacznej ilości biletów. Pozostałe bilety do nabycia w kasach przedsprzedaży Teatru W. i miastowej oraz w składzie nut Seyfartha.

— **„Domek z kart".** — Świetna komedia muzyczna Granichstaedtena, będzie najbliższą premierą Teatru Rozmaitości. Upiększona miłą muzyką, da pole do popisu wykonawcom ról głównych: Karin Tiche, doskonałej odtwórczyni cyganki z „Króla włóczęgów" oraz B. Mierzejewskiemu, niezapomnianemu Franciszkowi Józefowi z „Sissy". Resztę obsady tworzą: Chaniecka, Draczewska, Kipeniówna, Baryka, Szalawski, Kępka-Bajerski, Zintel i Warnecki, który inscenizuje to karnawałowe widowisko. Piękne, pomysłowe dekoracje projektu inż. M. Różańskiego. Całość zapowiada się interesująco.

— **Opera — Teatr Wielki.** — **„Poławiacze pereł", romantyczna opera Bizeta,** dana będzie w piątek 21 b. m. w obsadzie najlepszych solistów. Rolę Leily śpiewa p. Karwowska, przepiękny sopran liryczny. Jako Nadir wystąpi p. Popławski popularny śpiewak polski, Zurgę śpiewa p. Mossakowski, świetny baryton i ulubieniec Lwowa.

Operę prowadzi dyr. Lehrer, reżys. Ułuchanow. Kierownictwo opery, pragnąc zadość uczynić życzeniom publiczności, rozpoczyna przedstawienie o 7.30

Bilety w kasie Teatru i w Orbisie, pl. Mariacki 5.

## KOMUNIKATY.

— **Sekcja kulturalno-oświatowa Zarządu Okręgu Zw. Legionistów Polskich** przystępuje do opracowania drugiego zeszytu albumu „Lwów i Małopolska Wschodnia w Legionach Polskich". Ci legioniści, którzy chcieliby, ażeby ich życiorysy były umieszczone w wymienionym albumie, zwrócą się do Zarządu Okręgu Lwowskiego Zw. Leg. o kwestionariusze, które należy wypełnić i wysłać z powrotem wraz z przewidzianą opłatą do Zarządu Okręgu, Lwów, Kopernika 42a. Należy dołączyć poświadczenie Zarządu danego Oddziału Zw. Leg. stwierdzające, że kandydat jest zweryfikowanym członkiem Zw. Leg.

— **Raut Sędziów i Prokuratorów we Lwowie** na dochód Wschodnio - Małopolskich Zjednoczonych Towarzystw Ochrony Dzieci i Młodzieży TOM. odbędzie się we wtorek, dnia 1 lutego 1938 w salach Kasyna i Koła Literacko - Artystycznego we Lwowie, ul. Akademicka 13. Wstęp ściśle za zaproszeniami. Zgłoszenia w sprawie zaproszeń przyjmuje Centrala TOM. we Lwowie, ul. Złota 10, telefon 203-08. W dniach 29, 30 i 31 stycznia br. Komitet będzie wydawać zaproszenia zgłaszającym się w lokalu Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego w godzinach 18—19.30.

— **Artur Hermelin w Radio.** Dnia 19 bm. o godz. 21 Polskie Radio nadaje tradycyjny koncert chopinowski. Odtwórcą dzieł Chopina będzie tym razem pianista Artur Hermelin, który wykona cztery Ballady, dwa Mazurki: a-moll op. 17 i h-moll op. 30.

— **Kurs pedagogiczny** do egzaminu państwowego na nauczycieli szkół średnich rozpocznie się 20 bm. Informacje i zgłoszenia: sekretariat Zespołów Pracy Szkolnej, Lwów, Bourlarda 5 parter, godz. 16—18.

## KRONIKA MIEJSKA.

**Spłoszenie się koni.** Wczoraj w południe na ul. Halickiej spłoszyły się konie, prowadzone przez Józefa Dziakiewicza (Żółkiewska 119) i wpadły na samochód nr. A 42044, należący do Józefa Rottera (Potockiego 94), wskutek czego samochód został uszkodzony.

**Zamach samobójczy.** Za rogatką Łyczakowską na trakcie gliniańskim, usiłowała popełnić samobójstwo zamieszkała tam 35-letnia Katarzyna Kurkowska, która wypiła większą ilość jodyny. Pogotowie ratunkowe po udzieleniu jej pierwszej pomocy, pozostawiło ją w opiece domowej.

**Aresztowanie złodziei.** W związku z kradzieżą garderoby, dokonanej na szkodę Stefanii Snykor (Pijarów 44 a) w pierwszych dniach grudnia ub. roku, policja ustaliła, że kradzieży tej dokonała Olga Lic, zamieszkała w tej samej realności, którą obecnie aresztowano.

**Bójka dwu służących o narzeczonego.** Wczoraj popołudniu na ul. Kazimierza Wielkiego dwie służące, a mianowicie Anna Łemiczko i Antonina Mykietyn wywołały awanturę i bójkę na tle walki o wspólnego narzeczonego. Policja zajście zlikwidowała.

# Brazylia nacjonalizuje szkoły.

Rio de Janeiro, 18. 1. (PAT). Nacjonalizowanie szkół w stanie Parana, o czym donosiliśmy w pierwszych dniach stycznia, przybrało obecnie zdecydowaną formę przez dekret „Interwentora" stanu wszystkie szkoły muszą rozpoczynać naukę odśpiewaniem brazylijskiego hymnu narodowego, nauczycielami od terminu, który będzie jeszcze ogłoszony, będą mogli być tylko urodzeni Brazylijczycy, wychowawcami w przedszkolach już z dniem ogłoszenia dekretu mogą być również tylko urodzeni Brazylijczycy, językiem wykładowym tak w szkołach państwowych jak i prywatnych jest język brazylijski, w obcym zaś języku można udzielać tylko lekcji danego obcego języka.

W każdej szkole obowiązuje conajmniej sześć godzin tygodniowo nauki języka brazylijskiego (portugalskiego), literatury i t. d. Dekret zawiera też wyraźny zakaz dla szkół istniejących na terenie Parany, przyjmowania jakichkolwiek subwencyj z poza granic Brazylii.

# Na Wiśle ruszyły lody.

Kielce, 18. 1. (PAT). W nocy z niedzieli na poniedziałek mieszkańcy Sandomierza i okolicy zostali zbudzeni hukiem pękających na Wiśle lodów, przypominających kanonadę armatnią.

W poniedziałek rano lody na Wiśle w woj. kieleckim częściowo ruszyły. Między ujściem Sanu a Winiarami w pow. sandomierskim utworzył się groźny zator długości ok. 6 km. i grubości ok. 30 cm. Ze względu na grożące niebezpieczeństwo wylewu, zawezwano oddziały wojskowe, które natychmiast przystąpiły do rozsadzania zatoru. Akcję obrony wałów i zabezpieczenia miejscowej ludności przed ewentualną powodzią zorganizowały miejscowe władze starościńskie. Wczoraj w południe lód na Wiśle pod Sandomierzem spłynął tak, że rzeka jest wolna od lodu, a brzegiem płynie jedynie drobna kra.

# Cztery katastrofy w jednym miejscu.

Toruń, 18. 1. (PAT). Pod Tczewem wydarzyła się niezwykła katastrofa czterech samochodów, które w krótkich odstępach czasu uległy rozbiciu w tym samym miejscu, w odległości 13 km. od Tczewa w pobliżu wsi Rudno. Samochód ciężarowy firmy „Pokolm" z Bydgoszczy przy zjeżdżaniu ze stromej oblodzonej góry zarzucił i wpadł na przydrożne drzewo, które wyrwał z korzeniami. Samochód został zupełnie rozbity. Szofer szczęśliwie wyszedł z katastrofy bez szwanku.

W kilka minut później rozbił się w podobny sposób o sąsiednie drzewo samochód ciężarowy, należący do przedsiębiorstwa przewozowego Dawida Reinholda z Warszawy, przy czym pomocnik szofera Bolesław Chojnacki doznał tak ciężkich obrażeń, że po przewiezieniu do szpitala w Tczewie zmarł.

Nieco później w tym samym miejscu uległy katastrofie jeszcze dwa inne samochody, jeden ciężarowy, drugi osobowy, na szczęście bez ofiar w ludziach. — Na miejsce tej niebywałej katastrofy przybyły władze śledcze i administracyjne.

# P. O. W. w szkole wiejskiej
## w Miłoszowicach.

Piękną uroczystość obchodziły Miłoszowice, wieś powiatu lwowskiego, w dniu 16 b. m. Lwowskie Koło Peowiaków, które objęło swą akcją opiekuńczą pośród innych szkół powszechnych wiejskich pow. lwowskiego, także szkołę powszechną w Miłoszowicach, wspólnie z miejscowym społeczeństwem urządziło opłatek i gwiazdkę dla dzieci szkolnych. Władze szkolne odniosły się nadzwyczaj życzliwie do akcji Peowiaków. Podkreślić należy wytężoną i ofiarną pracę kierownika szkoły p. Chyby wraz z małżonką, współudział w uroczystości inspektora szkolnego powiat. p. Furmankiewicza, oraz Komendanta Strzelca z sąsiedniej Siemianówki.

Na program uroczystości złożyły się jasełka, odegrane przez miejscową dziatwę szkolną, młodzież w wieku pozaszkolnym i młodych gospodarzy, oraz przyjęcie, przygotowane z wielką gościnnością i nakładem pracy przez miejscowe Koło Gospodyń Wiejskich z przewodn. p. Magdaleną Choroszą na czele. Zespół amatorski pod kierownictwem pp. Chybów znakomicie wywiązał się ze swego zadania, mimo prymitywnych warunków sceny, urządzonej w sali szkolnej; Miłoszowice nagół okazują wielką przedsiębiorczość w organizacji imprez o charakterze teatru ludowego, gdyż zespół kolędników tamtejszych pod kierownictwem prezesa miejsc. Koła T. S. L. p. Dereniewskiego zdołał w okresie świątecznym swymi występami zebrać pokaźną kwotę zł. 350 na budowę rzym.-kat. w Miłoszowicach.

Liczne przemówienia, dokumentujące konsolidację polskiego społeczeństwie wiejskiego z miejskim, ożywiły i podniosły nastrój uroczystości. Na zakończenie insp. szkolny p. Furmankiewicz w pięknie odczutym przemówieniu przypomniał zebranym obowiązek przestrzegania czystości mowy polskiej i usilnej pracy kulturalnej.

Następnie rozdano dziatwie szkolnej przywiezione upominki gwiazdkowe, dary lwowsk. Koła Peowiaków.

Wśród chóralnego śpiewu kolęd i pieśni, w podniosłym ciepłym nastroju zakończono uroczystość, która pozostawiła w sercach uczestników wrażenie pokrzepienia i utwierdzenia w pracy konsolidacyjnej i kulturalnej.

### ZWŁOK NARCIARZA DOTYCHCZAS NIE ODNALEZIONO.

Zaroślak pod Howerlą, 18. 1. (PAT). Wczoraj wieczorem szalała w górach straszliwa zamieć śnieżna. Wskutek tego musiała być przerwana akcja poszukiwania zwłok Witolda Sawickiego, przysypanego przed kilku dniami lawiną pod Szpyciami. Temperatura na schronisku na Zaroślaku wynosiła o godz. 19 minus 18 stopni.

### UDZIAŁ AEROKLUBOW W PIERWSZEJ KRAJOWEJ WYSTAWIE LOTNICZEJ WE LWOWIE.

Dnia 15 bm. w lokalu Aeroklubu Lwowskiego odbyła się konferencja, poświęcona sprawie udziału Aeroklubów Afiliowanych do A. R. P. w Pierwszej Wystawie Lotniczej we Lwowie. Konferencję zagaił gospodarz Aeroklubu Lwowskiego p. Wachal, który powitał zebranych, między innymi specjalnie na konferencję przybyłego z Warszawy delegata Aeroklubu Rzeczypospolitej Polskiej p. płk. Periniego, oraz delegatów Aeroklubu z Białej Podlaskiej i Katowic.

Następnie p. kpt. dr. Halewski wygłosił treściwy referat o wystawie, podkreślając, iż odbędzie się ona z okazji 20-lecia odzyskania niepodległości, 15-lecia istnienia L. O. P. P. i 10-lecia istnienia sportu lotniczego w Polsce. Z kolei p. Wachal zaznajomił zebranych z projektem zorganizowania działu 6, który będzie mieścił sport i turystykę lotniczą.

Część wykonawczo - dekoracyjną zreferował p. inż. Jarosz, który zapowiedział, iż prace pójdą w tym kierunku, aby wystawa była takim umiejętnym połączeniem, które byłoby popularyzacją lotnictwa, a mogło równocześnie zainteresować i fachowców lotniczych. Z kolei wywiązała się bardzo ożywiona dyskusja, w wyniku której omówiono szereg najważniejszych dezyderatów.

### LWOWSKI KONKURS DLA NOWYCH RADIOSŁUCHACZY.

Kto chce otrzymać darmo ubranie, kurtkę, zegarek, koszyki na cukry platerowane, kupon na suknię, jedwabną kołdrę, materace, poduszkę, skrzypce, książki lub jedną z innych wartościowych nagród i uzyskać szanse zdobycia ogólnopolskiej premii w wysokości tysiąca złotych, niech weźmie udział w lwowskim konkursie dla nowych radiosłuchaczy. Konkurs dostępny jest dla wszystkich radioabonentów, zarejestrowanych w grudniu, styczniu lub lutym. By wziąć udział w konkursie, należy treściwie odpowiedzieć na pytanie „Dlaczego zostałem radiosłuchaczem", podać swe nazwisko, imię, zawód i adres, numer zezwolenia radiowego, nazwę urzędu, w którym dokonano rejestracji i datę rejestracji. Odpowiedzi muszę zawierać wszystkie powyższe dane. Brak którejś z nich spowodować może wyłączenie z konkursu. Odpowiedzi kierować pod adresem: Polskie Radio, Lwów, ul. Batorego 6, z napisem na kopercie „Konkurs dla nowych radiosłuchaczy".

### POŚREDNICY UBEZPIECZENIOWI NA F. O. N.

W tych dniach odbyła się uroczystość przekazania Armii 11 granatników piechoty, zakupionych ze składek pośredników ubezpieczeniowych przez specjalnie utworzony Komitet Funduszu Obrony Narodowej wśród Pośredników Ubezpieczeniowych.

## Giełda z dnia 18 stycznia.

**WARSZAWA — GIEŁDA PIENIĘŻNA.**

**Dewizy:** Belgia 89.20, Berlin 212.97, Amsterdam 293.75, Kopenhaga 117.89, Londyn 26.35, N. Jork czeki 5.27 i pół, kabel 5.27 i trzy czwarte, Oslo 132.68, Paryż 17.69, Praga 18.53, Sztokholm 136, Zurych 121.90, Mediolan 27.73. **Papiery procentowe:** wewn. 66, inwest. 83, konwers. 68.50, prem. dolar. 42.75. konsolidac. 68.25. **Akcje:** Bank Polski 120, Lilpop 64, Starachowice 40.

**LWÓW — GIEŁDA ZBOŻOWA.**

Tendencja dla pszenicy chwiejna, poza tym spokojna.

## Program radiowy.

**Środa, 19 stycznia.**

**Lwów.** Godz. 6.15: Audycja poranna. 11.15: Audycja dla szkół. 11.57: Sygnał czasu. 12.03: Audycja południowa. 13.45: Gazetka inform. w jęz. ukr. 13.55: Płyty. 15: Gawęda regionalna. 15.20: Wiad. bież. 15.30: Wiad. gosp. 15.45: Pogadanka dla dzieci. 16: „Uczmy się mówić". 16.15: Koncert rozrywkowy. 16.50: Pogadanka. 17: Odczyt. 17.15: Recital wiolonczelowy. 17.50 Odczyt. 18: Wiad. sport. 18.10: Płyty. 18.20: Audycja wymienna z Krakowa. 19: Recytacja prozy. 19.20: Recital śpiewaczy. 19.35: Odczyt. 19.50: Pogadanka. 20: Koncert rozrywkowy. 20.45: Dziennik wieczorny. 21: Koncert chopinowski. 21.45: Kwadrans poezji. 22: Koncert rozrywkowy. 22.50: Dziennik wieczorny. 23: Płyty.

### B. CESARZOWA ABISYNII JEDZIE DO PALESTYNY.

**Londyn**, 18. 1. (PAT). Wczoraj opuściła Londyn, udając się do Jerozolimy b. cesarzowa Abisynii. Na dworcu żegnali ją Heile Selassie oraz liczna kolonia abisyńska. W towarzystwie b. cesarzowej wyjechał Ras Kassa i młodszy jej syn.

### ITALIA ZAPRZECZA.

**Rzym**, 18. 1. (PAT). Agencja Stefani zaprzecza wszystkim pogłoskom, rozpowszechnianym w prasie angielskiej o rzekomych niepokojach w Abisynii, o tym, że krajowcy z bronią w ręku przeciwstawiają się rekrutowaniu na roboty drogowe i rolne, że przemysłowcy włoscy zaczynają wycofywać swoje kapitały itd.

### OFENZYWA POD TERUELEM.

**Salamanka**, 18. 1. (PAT). Donoszą, że ofensywa wojsk gen. Franco pod Teruelem rozpoczęła się po silnym przygotowaniu artyleryjskim na froncie o szerokości 10 km. Eskadry, liczące 15 do 18 samolotów każda, bombardowały nieustannie pozycje nieprzyjaciela.

### NOWY POLSKI OKRĘT PODWODNY.

**Haga**, 18. 1. (PAT). Z okazji spuszczenia na wodę polskiego okrętu podwodnego im. Marsz. Piłsudskiego „Orzeł", poseł Babiński z żoną wydali w salonach poselstwa R. P. w Hadze wielki raut.

### WYBRYKI JAPOŃSKIEJ CENZURY

**Szanghaj**, 18. 1. (PAT). Przedstawiciel ambasady japońskiej oświadczył dziennikarzom zagranicznym, że cenzura wiadomości przeznaczonych dla prasy zagranicznej, jakkolwiek wykonywana jest przez organy cywilne, to jednak podlega ona władzom wojskowym i one mają w tej dziedzinie głos decydujący. Wśród zagranicznych dziennikarzy oświadczenie to wywarło wielkie wrażenie, zwłaszcza jedna z zagranicznych depesz przetrzymana była w cenzurze przez 15 godzin.

### POŁOŻENIE KATOLIKÓW W JAPONII.

**Rzym**, 18. 1. (PAT). Admirał japoński Jamamoto został rano przyjęty przez kardynała Pacellego. Admirał oświadczył korespondentowi Havasa, że podróż jego do Włoch była nieoficjalna, ale jednak skorzystał ze swego pobytu w Rzymie, aby przedstawić Stolicy Apostolskiej położenie katolików w Japonii. „Przywiozłem — oświadczył admirał — Stolicy Apostolskiej zapewnienie, że Japonia udzielała i będzie udzielała na okupowanych przez siebie terytoriach pełnej wolności misjom w ich działalności".

**NIE JUTRO, LECZ DZIŚ ZAPŁAĆ DANINĘ NA POMOC ZIMOWĄ!**

# Delegacja Armii Rzeszy w Warszawie.

**Warszawa**, 18. 1. (PAT). Dnia 17. stycznia rano przybyła do Warszawy w odwiedziny do wojska polskiego niemiecka delegacja wojskowa z komendantem Akademii Wojennej, gen. Liebmannem na czele. W skład delegacji wchodzi poza tym 4 oficerów. Równocześnie przyjechał polski attaché wojskowy w Berlinie ppłk. dypl. Szymański.

Delegacja została powitana na dworcu przez oficerów z ramienia Ministerstwa spraw wojskowych i sztabu głównego oraz przedstawicieli ambasady niemieckiej z attaché wojskowym płk. von Studnitz na czele.

O godz. 11-ej gen. Liebman wraz ze swą świtą złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza przy asyście kompanii honorowej z chorągwią. Z chwilą przybycia gości, orkiestra odegrała oba Hymny niemieckie, przy czym gen. Liebman dokonał przeglądu kompanii honorowej, pozdrawiając ją okrzykiem: „Czołem kompania". W chwili składania wieńca orkiestra odegrała Hymn polski. Po skończonej ceremonii delegacja niemiecka złożyła wizyty: min. spraw wojsk. gen. Kasprzyckiemu, pierwszemu wiceministrowi gen. Głuchowskiemu, szefowi sztabu gł. gen. Stachiewiczowi, oraz została przyjęta na audiencji przez Marszałka Śmigłego-Rydza.

# Min. Ekis o stosunkach polsko-łotewskich.

**Ryga**, 18. 1. (PAT) Wczoraj o godz. 15-ej wyjechał do Warszawy z wizytą oficjalną łotewski minister finansów Ekis, w towarzystwie małżonki i sekretarza.

Na dworcu żegnali ministra przedstawiciele ministerstwa spraw zagranicznych, ministerstwa finansów, członkowie poselstwa R. P. z min. Charwatem na czele i inne osobistości.

Przed wyjazdem min. Ekis przyjął korespondenta PAT, któremu oświadczył: z prawdziwą przyjemnością jadę do Polski, by złożyć wizytę min. Romanowi, który tak niedawno odwiedzał Rygę. Piękna stolicę Polski znam już z poprzednich podróży, ale zawsze miło mi jest ją widzieć. W czasie obecnego mego pobytu będę miał możność omówić z min. Romanem dalsze szczegóły umowy handlowej między obu naszymi krajami. Rozmowy na ten temat rozpoczęły się, jak wiadomo, w Rydze, w czasie ostatniego pobytu polskiego ministra przemysłu i handlu, następnie zaś sprawa ta opracowywana była przez komitet ekspertów dla ustalenia konkretnych projektów. Obecnie uzgodnimy całość zagadnienia, a łotewska delegacja handlowa, która wkrótce uda się do Warszawy, zakończy te prace, które przyniosą, jestem tego pewien, poważne korzyści obu państwom Bardzo wysoko cenię sobie, oświadczył dalej minister Ekis, osobiste kontakty z polskimi mężami stanu, które jeszcze bardziej umacniają i pogłębiają przyjazne stosunki, łączące Polskę i Łotwę.

———

# Przed decydującą walką.

**Hankou**, 18. 1. (PAT). Jak donosi agencja chińska Central News, z godziny na godzinę oczekiwać należy decydującej walki w południowej części prowincji Szantung, gdzie obie strony gromadzą olbrzymie siły. Dowództwo chińskie wydało już wszelkie dyspozycje wobec spodziewanego natarcia Japończyków. W dalszym ciągu nadchodzą posiłki. Chińskie władze wojskowe na froncie kolei żelaznej Pekin-Hankou postanowiły nawiązać łączność z wojskami chińskimi, mającymi na celu obronę linii Tientsin, Pukou.

W północnej części prowincji Kiangsi toczy się zacięta bitwa. W centrum prowincji Anhwei Chińczycy panują nad sytuacją. Wzdłuż rzeki Yangtse Chińczycy okrążają nadal Wuhu, ważny ośrodek handl. prowincji Anhwei,

# Włosi o kwestii żydowskiej w Rumunii.

**Rzym**, 18. 1. (PAT). „Giornale d'Italia" zamieszcza dłuższą korespondencję z Bukaresztu, omawiającą kwestię żydowską w Rumunii. Na ogólną liczbę mieszkańców Rumunii około 18 milionów ilość Żydów waha się według różnych obliczeń między 800.000 a półtora miliona. Będąc mniejszością, Żydzi dominują jednak w szeregu istotnych dziedzin życia narodowego w kraju, w szczególności w przemyśle, handlu i wolnych zawodach. Np. 65% na ogólną liczbę 1015 spółek akcyjnych z kapitałem 3.700 milionów lei, kontrolowanych jest przez pieniądze i kierowników Żydów. Na 35 miliardów lei, ulokowanych w budownictwie Bukaresztu w latach od 1926 do 1936, 29 miliardów należy do Żydów. Na 258 tysięcy urzędników 173 tysiące jest Żydów, a tylko 39 tysięcy Rumunów. W Bukareszcie na 14.300 urzędników bankowych i handlowych 11.200 jest Żydów a tylko 1.964 Rumunów. Na ogólną liczbę 3.475 adwokatów w Bukareszcie, Żydów przypada 1.390. — Wśród lekarzy, inżynierów i architektów w całym kraju stosunek Żydów przewyższa nawet 65 procent. Na giełdzie bukaresztenskiej na 142 maklerów Żydów jest 139 i tylko 3 Rumunów. Nie tylko w stolicy, ale i w szeregu miast Bukowiny, Besarabii i Siedmiogrodu adwokaci, lekarze i inżynierowie Rumuni zmuszeni są zamykać swe biura, ponieważ klientela, w większości żydowska, zwraca się wyłącznie do Żydów. Poza tym wpływy żydowskie są również bardzo znaczne w prasie, w teatrze i filmie.

„Giornale d'Italia" podkreśla, że polityka antyżydowska zapowiedziana i częściowo już stosowana przez premiera Gogę nie jest improwizacją, lecz wynikiem głębokiego ruchu narodowego.

———

### WZNOWIONY DZIENNIK ZACIEŚNI WSPÓŁPRACĘ POLSKO-RUMUŃSKĄ.

**Bukareszt**, 18. 1. (PAT). Rząd zezwolił na ponowne ukazywanie się zawieszonego przed 4 laty dziennika „Cuvantul". Pierwszy numer dziennika ukaże się 10 b. m. Wydawca i naczelny redaktor p. Nae Jonescu, prof. uniwersytetu w Bukareszcie, jest wielkim przyjacielem Polski i szermierzem ścisłej współpracy polsko-rumuńskiej. Ubiegłego lata bawił on w Polsce, przy której to sposobności wygłosił odczyt w Warszawie.

### KRADZIEŻ TRANSPORTU ZŁOTA WE FRANCJI.

**Tulon**, 18. 1. (PAT). Włamywacze zrabowali 12 worków, zawierających dziesięcio- i dwudziesto-frankowe monety złote na sumę 600.000 franków. Złoto to było przeznaczone dla Banku francuskiego.

### SERIA WYPADKÓW I POŻARÓW W BERLINIE.

**Berlin**, 18. 1. (PAT). Wczoraj wieczorem zdarzyło się w Berlinie kilka wypadków samochodowych. Samochód ciężarowy wjechał na stojącą na przystanku grupę przechodniów. Dwie osoby poniosły śmierć na miejscu. 5 zostało ciężko rannych. W innym miejscu nieostrożny przechodzień dostał się pod pędzący samochód, ponosząc śmierć. Ponadto zderzyły się w pełnym biegu dwa samochody prywatne. Kierowcy i 4-ch pasażerów odnieśli ciężkie rany.

### WŁOSI NAGRYWAJĄ ROZMOWY TELEFONICZNE.

**Rzym**, 18 1 (PAT). Ciekawą innowację wprowadził ma z dniem 1 lutego zarząd telefonów we Włoszech. Mianowicie, na żądanie prowadzących rozmowę telefoniczną, treść danej rozmowy będzie nagrywana na płyty gramofonowe. Płyty te będą doręczone następnie zainteresowanym obu abonentom. W ten sposób utrwalona rozmowa telefoniczna nabierze wartości dokumentu spisanego, co w handlu odegrać może wielką rolę. Płyty tego rodzaju będą miały również moc dowodu sądowego.

### WILKI ZJADŁY KOLEJARZA.

**Czerniowce**, 18. 1. (PAT). W pobliżu dworca kolejowego Savesti wilki rozszarpały kolejarza Jona Dragnea. Na drugi dzień znaleziono tylko resztki ubrania, buty i latarkę nieszczęśliwego.

### DANINA NA POMOC ZIMOWĄ OD WŁAŚCICIELI REALNOŚCI I WOLNYCH ZAWODÓW

Osoby wykonujący wolne zawody (lekarze, adwokaci itp.) oraz właściciele realności i rentierzy opłacają na Pomoc Zimową podatek od miesięcznego dochodu netto (dochód rzeczywisty pomniejszony o wartość państwowego podatku dochodowego) według następującej skali:

Od 160 do 300 zł. 1/2 proc., od 301 do 400 zł. 3/4 proc., od 401 do 600 zł. 1 proc., od 601 do 1.000 zł. 2 proc., od 1.001 do 2.000 zł. 2 i 1/2 proc., od 2.001 do 3.000 zł. 4 proc., od 3.001 do 5.000 5 proc., od 5.001 wzwyż 6 proc.

Świadczenia te płatne są jednorazowo lub w ciągu 5 miesięcy ratami.

# Bez naruszenia budżetu domowego.

Zakres działania Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym ma na celu jak najliczniejsze zatrudnienie bezrobotnych oraz dożywianie dzieci.

Cel ten całkowicie został zrozumiany przez całe społeczeństwo, ofiary płyną ze wszech stron: biedny, bogaty, stary, młody i dzieci, każdy spieszy oddać swój grosz i jest rad, iż swoim skromnym datkiem może przyczynić się choć w części do poprawienia niedoli bezrobotnych i ich rodzin.

Bądźmy jednak szczerzy: sumy zebrane tą drogą, jak również wpływy, osiągnięte z dobrowolnego opodatkowania się świata pracy, zaledwie w części przyczyniły się do ulżenia doli bezrobotnych. Nie będę w tym artykule podawał danych statystycznych, dotyczących stanu bezrobocia, jak również ilości dzieci, które winny być dożywiane, gdyż dane te szczegółowo podawane były przez prasę. Stwierdzić jednakże muszę, iż ilość bezrobotnych, mimo wydatnego zmniejszenia się — jest jeszcze jednakże tak duża, iż wpływy z dobrowolnych ofiar społeczeństwa, jak również kwoty przeznaczone co rocznie przez Rząd zaledwie w pewnym procencie pokrywają zapotrzebowanie.

Zastanawiając się nad powyższym jak również szukając wyjścia z tak kłopotliwego położenia doszedłem do wniosku, iż przy szczerych chęciach i odrobinie oszczędności, społeczeństwo bez naruszenia swoich budżetów domowych mogło by przyjść z pomocą dwakroć wydatniejszą jak dotychczas. Myśl tę nasunęły mi listy pisane przez ofiarodawców, których wyjątki niżej zamieszczam.

Pewien obywatel z Lublina przekazał Komitetowi Zimowej Pomocy Bez robotnym kwotę zł. 15, wyjaśniając, że sumę tę miał wydatkować na kwiaty dla narzeczonej. Uczynek ten przez narzeczoną przyjęty był entuzjastycznie.

Przedstawiciel większego przedsiębiorstwa przemysłowego w Sosnowcu, jadąc w sprawach służbowych do Warszawy i będąc upoważniony do wydatkowania pieniędzy na przejazd klasą drugą, przyjechał trzecią, zaoszczędzone w ten sposób pieniądze ofiarował Komitetowi Zimowej Pomocy Bezrobotnym.

Żona pewnego wyższego urzędnika, kupując materiał na suknię balową, zamiast zagranicznego towaru, kupiła krajowy i jak podkreśla w liście z wyrobu jest bardzo zadowolona, a zaoszczędzone w ten sposób pieniądze również ofiarowała na Pomoc Zimową. Czyn ten nie tylko przyczynił się do ulżenia doli bezrobotnych, ale również do poparcia przemysłu krajowego.

Na szlachetny uczynek zdobył się również uczeń III kl. gimnazjalnej z Wilna, który otrzymane od rodziców pieniądze na gwiazdkę, na kupno nowych łyżew, oddał na Pomoc Zimową. Z tych pięknych przykładów, że gdyby tak całe społeczeństwo chciało się na nich wzorować, wtedy drogą znikomej oszczędności i bez naruszenia własnych budżetów domowych mogło by zebrać taki kapitał, który nie tylko był by doraźną pomocą w okresie zimy, ale łącznie z funduszem rządowym dał by możność zatrudnienia wielkiej liczby bezrobotnych.

**Z. K.**

# Pożar fabryki w Grudziądzu.

**Grudziądz, 18. 1. (PAT).** Ub. nocy około godz. 1 wybuchł wielki pożar w fabryce wyrobów ceramicznych pod nazwą „Pomorskie Zakłady ceramiczne, Tow. Akc. w Grudziądzu". Jest to jedna z największych tego rodzaju pla cówek przemysłowych na Pomorzu. W akcji ratowniczej wzięły udział straż grudziądzka i okoliczne oraz woj sko. Pomimo tej akcji fabryka spaliła się doszczętnie. Spłonął olbrzymi obiekt fabryczny z halami maszyn, piecami i t. p. Z powodu pożaru 200 robotników i pracowników umysłowych straciło pracę. Straty w przybliżeniu wynoszą około dwóch milionów złotych. Obiekt fabryczny, jak i maszyny były ubezpieczone. Ofiar w ludziach nie było.

## DZIEŃ PANAMERYKAŃSKI.

**Waszyngton, 18. 1. (PAT).** Unia panamerykańska informuje, że prezydenci 20-tu republik Ameryki łacińskiej zwrócili się do prezydenta Roosevelta, by proklamować dzień 14-go kwietnia dniem panamerykańskim.

## WEWNĘTRZNA POŻYCZKA NIEMIECKA.

**Berlin, 18. 1. (PAT).** Dobrze poinformowane sfery gospodarcze stwierdzają, że nowa wewnętrzna pożyczka niemiecka wyłożona do subskrypcji w dniu 13. bm. została pokryta z nadwyżką. Wysokość emisji została ustalona początkowo na 1 miliard rm.

## Z WYDAWNICTW.

**Prawo pracy.** (Ustawy, rozporządzenia, orzecznictwo. Zebrali M. Stępczyński i S. Walewski. Warszawa 1938, wyd. Mariana Gintera).

Książeczka ta, opracowana i wydana bardzo starannie, spełnia ważne zadanie informowania nietylko fachowych prawników, ale także i szerokich warstw o normach obowiązujących dziś ustaw w dziedzinie t. zw. prawa pracy. Dotychczasowe wydawnictwa były albo zbyt obszerne, z uwzględnieniem całego tła historycznego i porównawczo-komentatorskiego — a tem samym bardzo kosztowne — albo też wręcz przeciwnie ograniczyły się wyłącznie do kilku ustaw zasadniczych, z zupełnem pominięciem tak nieraz potrzebnej i pouczającej nawet dla laika judykatury. Wydawnictwo Gintera idzie drogą pośrednią, uwzględnia przeszło 20 ustaw i rozporządzeń, zaopatrzonym w orzeczenia Sądu Najwyższego aż po rok 1937 włącznie. Skorowidze starannie i przejrzyście ułożone ułatwiają orientację, tak że i nieobeznany z kodeksem pracy obywatel odnajdzie bez trudu przepisy, dotyczące danej dziedziny. Wydawnictwo pożyteczne i godne polecenia. **J. M.**

## ZAMKNIĘCIE KURSU STUDIUM PRACY SPOŁECZNEJ.

W sali Muzeum Przemysłowego odbyło się onegdaj uroczyste zamknięcie kursu Studium Pracy Społecznej. Obecni byli: nacz. wydz. Op. Społ. Gajewski, imieniem Min. Op. Społ. i p. Wojewody, kurator Okr. Szk. dr. Kupczyński, b. nacz. dr. Szkodziński, nacz. Miejskiej Op. Społ. dr. Michalewicz, przedstawiciele towarzystw społecznych i absolwenci Studium. Prezydent Ostrowski nadesłał życzenia dla absolwentów. Uroczystość zagaił b. nacz. Szkodziński, po czym sekretarz dr. Baran wygłosił referat o działalności Studium Pracy Społecznej. Powstało ono w r. 1934, zrazu w formie kursów, później zmieniło się w specjalną szkołę pracy społecznej, w której nauka trwa trzy symestry. Szkoła obejmuje dwa działy: opieki społecznej i pracy społeczno-oświatowej. Mowca podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji Studium, a zwłaszcza prezesowi Komitetu prezyd. m. dr. Osrowskiemu za stałe popieranie tej instytucji. Następnie przemawiał nacz. Gajewski, podkreślając dodatnie rezultaty pracy Studium, które przeszły oczekiwania ministerstwa. W końcu rozdano dyplomy 45 absolwentów Studium. (PAT).

## OFIARY NA POMOC ZIMOWĄ

Na rzecz Miej. Obyw. Komitetu Zimowej Pomocy złożyli daninę: dr. Nowak-Przygodzki 50 zł., Kawiarnia „Roma" 100 zł., Izba Przem.-Handlowa we Lwowie 89.21 zł., Bank Związku Spółek Zarobkowych 600 zł., Finkelstein i Fehl 100 zł., Górniczo-Hutnicze Tow. Handlowe 90 zł., Firma Roman Kalczyński 100 zł., Emil Maczulski kino „Chimera" 50 zł., Lipa Schutzman 96.72 zł., Pracownicy Banku Naftowego 51.40 zł., W. Mańkowski i F. Harasim 42 zł.

## KOMITET EKONOMICZNY MINISTRÓW.

**Warszawa, 18. 1. (PAT).** W dniu 17 b. m. odbyło się posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów pod przewodnictwem wicepremiera E. Kwiatkowskiego.

## ILE PŁACĄ EMERYCI NA POMOC ZIMOWĄ?

Ponieważ emeryci nie otrzymali imiennych wezwań do świadczeń na Pomoc Zimową, obowiązani są sami do obliczenia wysokości tej daniny i uiszczenia jej w MKKO. na konto nr. 1.200. Mogą oni płacić świadczenia w miarze daniny od lokali, albo też od dochodu niefundowanego czyli w kategorii osób pozostających w stosunku służbowym, co zależy od ich własnego uznania.

Świadczenia od lokali są następujące: Od 2 izb po 0.25 zł. miesięcznie od izby w ciągu 5 miesięcy, od 3 izb po 1 zł., od 4 izb po 1.25 zł., od 5 izb po 2.50 zł., od 6 i więcej po 3.50 zł. od izby za każdy miesiąc.

Danina od dochodu niefundowanego wynosi: do 160 zł. (netto) 0.20 zł., od 161 do 300 zł. 1/4 proc., od 301 do 600 zł. 1/2 proc., od 601 do 800 zł. 1 proc., od 801 do 1.200 zł. 1.5 proc., od 1.201 do 2.500 zł. 2 proc., od 2.501 wzwyż 4 proc.

## FABRYKA PERFUM W LEŻAJSKU.

**Rzeszów, 18. 1. (PAT.)** W Leżajsku na terenie C. O. P. powstaje obecnie nowa fabryka perfum syntetycznych pod nazwą „Boruta". Fabryka ta zaopatrywać nas będzie w pierwszorzędny towar krajowy, wypierając z rynku polskiego produkt zagraniczny.

# Ogłoszenia urzędowe.

## LICYTACJE

III. Km. 1/38. Obwieszczenie o licytacji nieruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Drohobyczu rewiru III. Flawian Chrupowicz, mający kancelarię w Drohobyczu, ul. Piłsudskiego 6 na zasadzie art. 676, 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 7 marca 1938 o godz. 11-ej w Sądzie grodzkim w Drohobyczu sala Nr. 42 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Gitli Grünberg w Truskawcu nieruchomości obj. whl. 299 ks. gr. gm. kat. Truskawiec prowadzonej w Sądzie grodzkim w Drohobyczu, składającej się z parceli budowlanej 216 o powierzchni 97 m kw. i pgrt. 138/1 o powierzchni 754 m kw. czyli o łącznej powierzchni 851 m kw. przeznaczonych pod budowę, położonych w niwie „Ogrody" przy ul. Drohobyckiej. Na tej realności stoi willa pod nazwą „Grünberg" oznaczona Nr. 6, na fundamentach z cegieł, drewniana, kryta blachą o rozmiarach 12.50x9.70 m. zawiera w sobie w parterze 6 pokoi, a na poddaszu 8 pokoi przeznaczonych dla kuracjuszy. Po stronie zachodniej tej nieruchomości stoi oficyna z drzewa zbudowana o rozmiarach 4.65x4.10 m. zawiera w sobie kuchnię przeznaczoną dla prowadzenia pensjonatu i pokoik dla służby. Za kuchnią stoi dobudówka zawierająca 2 pokoje dla kuracjuszy. W całej realności jest instalacja światła elektrycznego. Do tej nieruchomości przynależą ustępy, studnia, 1 czereśnia, 2 jasiony, 2 akacje, ogrodzenie i wewnętrzne urządzenie, składające się z 19 łóżek żelaznych, 6 łóżek drewnianych, 8 otomanek, 6 szaf dębowych, 6 szaf kuchennych, 22 szafek nocnych, 15 stolików, 2 stoły, 24 krzeseł giętych, 7 krzeseł ogrodowych, 5 umywalek z miednicami, dzbankami i wiadrami, 7 umywalek giętych i 2 blaszane, 14 luster, tudzież 2 łóżka dębowe, 1 łóżko żelazne, 1 otomanka, 2 szafy, 3 szafki nocne, 3 stoły, 7 krzeseł giętych, 3 ławki ogrodowe, 1 umywalka, 2 lustra i 7 krzeseł ogrodowych. Nieruchomość obj. whl. 299 ks. Truskawiec wraz z przynależnościami oszacowana została na sumę zł. 25.963, cena zaś wywołania nieruchomości obj. whl. 299 wynosi zł. 19.472 gr. 25. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 2.596 gr. 30. Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenia egzekucji. W ciągu ostatn. 2 tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Drohobyczu.

Drohobycz, 10 stycznia 1938. 133K

Komornik Sądu **Grodzkiego Rewiru III.**

Km. 562/36 i Km. 39/37. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Założcach Bronisław Fehler, mający kancelarię w Założcach, ul. Brodzka Nr. 152 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 stycznia 1938 o godz. 9-tej w Podbereżcach odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do dłużniczki Anny Kristiampoller składających się z 100 q m. kartofli, oraz 100 q metrycznych kartofli zakopanych w jamie, oszacowanych na łączną sumę zł. 600. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Dalsze koszta egzekucyjne oznacza się na zł. 19 gr. 10.

Komornik Sądu Grodzkiego.

Założce, 14 stycznia 1938. 140K

II. Km. 619/37. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Delatynie II. rewiru Jan Tabaka, mający kancelarię w Delatynie, ul. Główna Wyższa na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3 lutego 1938 o godz. 13-tej w Worochcie odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Antoniny i Włodzimierza Sobolewskich, składających się z 1) dwóch koni kasztanów, 2) jednej klaczy gniadej, 3) jednego konia gniadego, 4) trzech wozów ciężarowych kompletnych, 5) 25.000 sztuk cegły palonej i 6) 10 m sześc. drzewa miękkiego opałowego, oszacowanych na łączną sumę zł. 2.060. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru II.

Delatyn, 15 stycznia 1938. 139K

Km. 871/37/13. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Nisku Mgr. Alfred Weingarten, mający kancelarię w Nisku, ul. Stefana Batorego Nr. 590 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 26 stycznia 1938 o godz. 11-tej w biurze komornika Sądu gr. w Nisku, ul. St. Batorego Nr. 590 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do nieobj. masy spadkowej po śp. Drze Stanisławie Zabierzewskim w Nisku, składających się z auta „Steuer 50", walizki, przyrządu do prysznicu, chodnika, naczynia kuchennego, oszacowanych na łączną sumę zł. 2.183. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego.

Nisko, 15 stycznia 1938. 143K

III. Km. 29/38. Obwieszczenie. Komornik Sądu grodzkiego w Kołomyi rewiru III. urzędujący w Kołomyi przy ul. Kraszewskiego Nr. 14 na zasadzie art. 679 kpc. obwieszcza, że w dniu 28 marca 1938 o godz. 10-tej rano w sali posiedzeń Sądu grodzkiego w Kołomyi Nr. 69 odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości, a w szczególności realności obj. whl. 1454 ks. gr. dla II. dz. m. Kołomyi, składającej się z pbud. lkat. 978/2 i z pgr. lkat. 1354/2 o łącznym obszarze 88.98 m kw., stanowiącej własność Feiwischa Munczeka. Nieruchomość powyższa ma urządzoną księgę gruntową w Sądzie okręgowym jako hipotecznym w Kołomyi. Nieruchomość powyższa położona jest w Kołomyi, przy ul. Jabłonowskich L. orj. 22 i stanowi budynek mieszkalny jednopiętrowy, murowany, częścią podpiwniczony, o fundamencie i murach piwnicznych betonowych, zaś mury parteru i I. piętra z cegły na zaprawie wapiennej, o dachu krytym blachą żelazną pocynkowaną i składa się z przynależności szczegółowo wskazanych w protokole opisu i oszacowania z dnia 27 kwietnia 1937. Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 8.514.95. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania tj. od kwoty zł. 6.386.21. Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotowiźnie w kwocie złotych 851.50 albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru III.

Kołomyja, 14 stycznia 1938. 132K

## UZNANIE ZA ZMARŁEGO

Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłych. T 18/37. Michał Rozumek, syn Józefa i Anny Huczek, urodzony 11 sierpnia 1900 w Gilowicach, 35 Stanisław Babrała, syn Michała i Franciszki Leśniak, urodzony 16 stycznia 1893 w Osieku, 47 Józef Michalski, syn Jana i Marii Woźniak, urodzony 16 stycznia 1899 w Witanowicach, 48 Antoni Olearczyk, syn Karola i Marianny Handy, urodzony 30 grudnia 1888 w Pisarzowicach, 51 Franciszek Graca, syn Wincentego i Bronisławy Stuglik, urodzony 11 listopada 1893 w Inwałdzie, 52 Bronisław Tomasz Zakrzewski, syn Wojciecha i Franciszki Pilch, urodzony 29 grudnia 1896 w Brzeźnicy, 53 Piotr Łoboda, syn Michała i Marianny Bąk, urodzony 27 czerwca 1890 w Ślemieniu, 56 Wojciech Śliwa, syn Marcina i Anny Pietraszko, urodzony 13 kwietnia 1899 w Słotwinie, 58 Antoni Pudełko, syn Antoniego i Tekli Pudełko, urodzony 28 kwietnia 1893 w Hałcnowie, 60 Józef Jędrzejko, syn Józefa i Marianny Góra, urodzony 25 października 1890 w Janowicach, 61 Józef Kluska, syn Jana i Marii Karelus, urodzony 21 stycznia 1897 w Izdebniku, 67 Jan Drążek, syn Jana i Franciszki Leniartek, urodzony 30 listopada 1897 w Woli Radziszowskiej, 68 Stanisław Matlak, syn Roberta i Marianny Jastrząb, urodzony 13 listopada 1897 w Krakowie, 71 Michał Kiełbasa, syn Wawrzyńca i Reginy Kotrys, urodzony 13 października 1896 w Ujsołach, 83 Antoni Mnich, syn Jakuba i Franciszki Kopinus, urodzony 7 stycznia 1901 w Jeleniu, jako uczestnicy wojny światowej względnie polsko-bolszewickiej zaginęli i od tego czasu nie ma o nich wiadomości. Wdrażając postępowanie celem uznania ich za zmarłych wzywa się o uwiadomienie Sądu do sześciu miesięcy od ogłoszenia, poczem Sąd wyda ostateczne orzeczenie. 24 Kazimierz Grzybek, syn Józefa i Franciszki Banaś, urodzony 26 lutego 1876 w Suchej, 49 Henryk Wawak, syn Franciszka i Marianny Kowalskiej, urodzony 31 maja 1885 w Porąbce wyemigrowali do Ameryki, 55 Ferdynand Wykręt, syn Macieja i Marianny Stvrtka, urodzony 25 maja 1877 w Muglinie zaginął od roku 1905. Celem uznania ich za zmarłych wzywa się o uwiadomienie Sądu do jednego roku od ogłoszenia, poczem Sąd wyda ostateczne orzeczenie.

Sąd Okręgowy

W Wadowicach, dnia 11 stycznia 1938. 142

## UPADŁOSCI.

Ukł. 8/37. Sąd okręgowy w Samborze dnia 22 grudnia 1937 postanowił otworzyć postępowanie układowe do majątku dłużnika Joela Einsiedlera w Drohobyczu, zlecić pełnienie czynności Sędziego komisarza Sądowi grodzkiemu w Drohobyczu, ustanowić nadzorcą sądowym Samuela Burga kupca w Drohobyczu. Ostatni termin sprawdzenia wierzytelności wyznaczyć na dzień 22 lutego 1938. 128

## ROZMAITE.

Sąd Grodzki w Winnikach. Prez. 54/38. Z dniem 31 stycznia 1938 rozpoczynam dochodzenia celem założenia ksiąg gruntowych dla gminy katastralnej Czyżyków okręgu Sądu Grodzkiego w Winnikach. Każdy kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadaczy, może zgłosić się i przedłożyć komisarzowi hipotecznemu w Czyżykowie wszelkie dokumenty, jakie uzna za stosowne dla wyjaśnienia lub ochrony swych praw. Dr. Trojanowski Ludwik Sędzia Grodzki jako komisarz hipoteczny. 138

## OGŁOSZENIA PRYWATNE

L. 1332/37.

### KONKURS.

Z fundacji im. Salomona Ber Bergera na wyposażenie ubogich dziewcząt żydowskich we wieku nie niżej lat 18 i nie wyżej 35 lat nadane zostanie

**dnia 19 kwietnia 1938**

stypendium posagowe w kwocie 900 (dziewięćset) złotych.

Ubiegające się o posag mają udowodnić:
a) wiek nie niżej lat 18 i nie wyżej lat 36,
b) przynależność do Gminy wyzn. żyd. we Lwowie,
c) ubóstwo,
d) moralne zachowanie się,
e) ewentualne także pokrewieństwo z bł. p. fundatorem, lub okoliczność, że są pełnymi sierotami.

Pierwszeństwo mają kandydatki spokrewnione z bł. p. fundatorem pochodzące z małżeństwa legalnego lub rytualnego, a następnie pełne sieroty.

Podania jak wyżej udokumentowane, należy wnieść do protokołu podawczego Gminy wyzn. żyd. we Lwowie, ul. Bernsteina 12, I. p. najpóźniej dnia

**28 lutego 1938 godzina 13-ta.**

We Lwowie, dnia 9 stycznia 1938 141

**(—) Dr. Michał Ringel**
**Przewodniczący Zarządu Gminy wyzn żyd. we Lwowie.**

Redaktor naczelny i wydawca: Aleksander Wareński. Redaktor odpowiedzialny A. Kruczkowski. Z druk. „Słowa Pol." Lwów, Zimorowicza 15.